

איגרת מידע לעובדים בארגונים מגוונים י"ז בתמוז וימי בין המצרים

רקע כללי

י"ז בתמוז הוא אחד מארבעת ימי התענית שנקבעו ביהדות לזכר נפילתה של ירושלים וחורבן בית המקדש. תענית זו מציינת את היום שבו הובקעה חומת ירושלים ופותחת את "שלושת השבועות" (ימי בין המצרים) המציינים תקופת אבל. ימי בין המצרים נמשכים עד תשעה באב (השנה החל משקיעת החמה, יום רביעי 22.7.26). נהוגים בהם מנהגי אבלות ההולכים ומחמירים ככל שמתקרבים לתשעה באב. מטרת הצום והאבל היא לעורר את תחושת האובדן על חורבן בית המקדש והגלות שבאה בעקבותיו.

המלצות לארגון

סוגיות דתיות בנוגע לסביבת הארגון ודרישות העבודה המקצועיות:

על מנת להימנע ממחלוקות לגבי אופי העבודה ביום זה, מומלץ לנהל דיאלוג עם העובד להתאמת המשימות (למציאת חלופות או לדחייה למועד אחר). כמו כן, מומלץ לארגון לבדוק טרם הצום מי הם המקורות הקהילתיים והדתיים הרלוונטיים לפתרון מקרים שעלולה להיות בהם סתירה בין המשימה הנדרשת לביצוע והשירות המקצועי שניתן לבין התפיסות הדתיות של העובדים.

הסעדה: מומלץ להתאים את שעות הארוחות ככל שניתן לשעות תחילת הצום וסיומו.

בתשעת הימים שלפני תשעה באב חלק מהעובדים בארגון ימנעו מאכילת בשר (מותר דגים) ומשתיית יין בימי חול.

לאורך השבועות שעד תשעה באב מומלץ להימנע מקיומן של פעילויות חוויתיות כגון ימי צוות, נופשי חברה, השמעת מוסיקה וכו'.

תאריך

צום י"ז בתמוז נמשך מעלות השחר ועד צאת הכוכבים. השנה הוא יחול ביום חמישי 2.7.26

סדר היום

המתענים בי"ז בתמוז אינם אוכלים או שותים מעלות השחר ועד צאת הכוכבים. בתקופת בין המצרים נהוג להימנע מחתונות, מסיבות, תספורת וגילוח.

נדאי להכיר

ישנם מספר תחומים שלגביהם חשוב לעדכן את הצוות המקצועי על מנת להימנע מאי-הבנות תרבותיות:

1. בימי בין המצרים חלק מהעובדים ימנעו משמיעת מוסיקה.

2. יש להיות מודעים לאיסור רחיצת הגוף בכל תשעת הימים שלפני תשעה באב (מותר להתקלח לצרכים רפואיים בלבד, או למניעת זיעה מרובה אך לא לשם עינוג הגוף).

3. בשל נוהג להימנע מתספורת ו/או גילוח, במקרה של צורך מקצועי בגילוח או תספורת, מומלץ לפנות לייעוץ הלכתי.

קוד לבוש: בתשעת הימים שלפני תשעה באב ימנעו חלק מהעובדים מלבישת בגדים שכובסו (בשל איסורי כביסה).

פטור מהצום: נשים הרות ומניקות וחולים פטורים בדרך כלל מהצום (לרוב בהתייעצות עם סמכות רבנית המתאימה להם). אולם, גם אלו שפטורים מהצום לא יאכלו מאכלי מותרות אלא יסתפקו בארוחה פשוטה.

פעילויות מקצועיות

פעילות מקצועית ביום הצום: בשל הצום, מנהגי האבלות ובשל האיסורים על מלאכות מסוימות, מומלץ להימנע מעריכת סדנאות והכשרות ביום הצום.